

Lisa 1. Kaasamise käigus esitatud märkuste arvestamise tabel

Ministeeriumid

Ettepaneku esitaja	Ettepanek/avaldus	Arvestamine
Haridus- ja Teadusministeerium	1. Juurdepääs avaliku rahastusega tehnoloogiataristutele. Tehnoloogiataristu ei tohi olla pelgalt kommertstegevuse toetamiseks. EIA näeb ette lihtsustatud ligipääsu kõrgetasemelisele tehnoloogiataristule ettevõtete, sh VKEde ja iduettevõtete, jaoks. Kui aga kommertskasutusele antakse esmaprioriteet, võib tekkida oht, et teadlastel väheneb juurdepääs just nendele taristutele, mis on hädavajalikud teadustöö skaleerimiseks. Seetõttu peab igasugune õigusloome tagama, et <u>teadlastel on tagatud juurdepääs tehnoloogiataristutele ning et kommertsialiseerimist käsitletakse täiendava, mitte esmatähtsa funktsioonina, eriti avaliku raha eest.</u>	Teadmiseks võetud, mitte arvestatud. Tehnoloogiat skaleeritakse ettevõtetes, kaasates vajadusel selleks teadlasi ja teadusasutusi. Tehnoloogiataristu kliendiks peab olema ettevõtte.
Haridus- ja Teadusministeerium	2. Avaliku rahastusega saadud tulemuste ja intellektuaalomandi kommertsialiseerimine. EIA rõhutab vajadust paremini ära kasutada riikliku ja EL-i rahastusega teadustöö kaudu loodud akadeemiliste teadmiste ja IO majanduslikku potentsiaali. Kuigi see eesmärk on konkurentsivõime seisukohalt mõisteta, võib see sattuda konflikti teaduse põhiväärtustega, nagu avatud teadus ja teadmiste vaba levik. On oht, et IO rahaks tegemise surve tulemusel eelistavad ülikoolid ja teadusasutused lühiajaliste tururakendustega projekte uudishimupõhiste ja kõrge mõjuga uuringute, mis loovad pikaajalist innovatsioonivõimekust, asemel. TA-asutuste rahastamise mehhanismid võiksid arvestada teadustulemuste kommertsialiseerimise (nt litsentsid, spin-off'id, koostöölepingud) mahu mõju. Peaks looma stiimuleid, mis seoks akadeemilise töö ettevõtlusmõjuga.	Arvestatud osaliselt seisukohas 3. Konkurentsivõimeraportid on välja toonud, et Euroopa suurim probleem on teadmiste muutmine rahaks, mitte vastupidiselt. Seega peab innovatsioonimäärus aitama lahendada just seda väljakutset. Uudishimupõhist (alt-üles) teadust rahastavad nii riigid kui EL raamprogramm, mistõttu ei ole kuidagi põhjendatud hirm, et selline teadus võiks kaduda. Küll aga nõustume, et TA-asutuste rahastamisel võiks arvestada enam teadustulemuste kommertsialiseerimise ja tuleks soodustada ettevõtluse ja teaduse koostööd.
Haridus- ja Teadusministeerium	3. Oluline on tugevdada piirkondlikku innovatsiooni - Euroopa innovatsiooniakt võiks tunnustada vajadust arendada piirkondlikke innovatsioonikeskusi ja pakkuda väikeriikidele suunatud tuge. Seda just innovatsioonilõhe suurenemise vältimiseks äärealade ja suurtõmbekeskuste/ vanade olijate vahel.	Arvestatud osaliselt seisukohas 5. Innovatsioonilõhe vähendamine on oluline eesmärk, samas tuleb silmas pidada et innovatsioonimäärus ennekõike tegeleb regulatiivsete küsimustega ja üle

		EL soodsamate tingimuste loomisega innovaatilise ettevõtluse arendamiseks, mitte konkreetsete toetustega, mis on raamprogrammi osa.
Haridus- ja Teadusministeerium	4. Avalik sektor peab muutuma innovatsiooni eestvedajaks - Innovatsiooni veduri rolli ei saa pidevalt veeretada eraettevõtluse õlgadele, vaid lükkama rohkem avaliku sektori ülesandeks. Nende roll innovatsioonis on olnud läbi ajaloo väga oluline (vaatame nt külma sõja aegset USA-t). Seega peaks soodustama ja nõudma avalikult sektorilt tegelike innovatsiooniülesannete küsimist, suurendama avaliku sektori rolli innovatsiooni testimisel ja piloteerimisel (nt digiteenused, rohe vms). Võiks luua mehhanisme, mis aitavad avalikul sektoril olla innovaatiliste lahenduste ellukutsujad ja esmakasutajad.	Arvestatud seisukohas 7.
Haridus- ja Teadusministeerium	5. Piiriülese koostöö süvendamine lähiregioonides - Innovatsiooniakt peaks seega toetama regioonidevahelist koordineeritud innovatsioonipoliitikat ja jagatud infrastruktuuri arendamist.	Arvestatud seisukohas 5.
Haridus- ja Teadusministeerium	6. Euroopa Teadusruumi (ERA) seisukohalt, mis edendab nii teaduse tipptaset kui ka avatust, peab säilitama hoolika tasakaalu kommertsialiseerimise võimaldamise ja teaduse aluspõhimõtete kaitsmise vahel. Raamistikud peaksid võimaldama teadmussiiret ja intellektuaalomandi ärakasutamist viisil, mis ei kahjusta teadmistele avatud juurdepääsu poliitikat. Kõigi eelduste kohaselt käsitleb ERA määrus samuti IO küsimusi ning siin peab olema omavaheline kooskõla.	Arvestatud osaliselt seisukohas 3.
Haridus- ja Teadusministeerium	7. Eelmise punkti jätkuks on innovatsioonipoliitika ja teaduspoliitika koordineerimine kriitiline küsimus. EIA seab eesmärgiks EL-i konkurentsivõime ja innovatsiooni edendamise, kuid ei ole selge oma seotuses ERA määrusega ning kus jookseb piir nende kahe vahel. Kui määrus loob paralleelprotsessi ilma sisulise joondumiseta ERA eesmärkidega, võib tulemuseks olla killustunud juhtimine, dubleerivad algatused ja sünergiate alakasutamine.	Arvestatud seisukohas 5.
Haridus- ja Teadusministeerium	8. Oskuste ja inimeste osas on taustapaberis praegu viide ainult talentidele. <u>Võiks rõhuda ka hariduse olulisusele</u> , mis toetaks innovatiivset mõtlemist, ettevõtlust jne, ja <u>järelkasvu loomisele</u> . Talentide ligimeelitamise ja hoidmise juures peaks hindama seda, kas odavam talent kolmandast riigist ei varjuta ära ELi siseseid võimalikke (kallimaid) talente. Oskuste kontekstis tekkis küsimus, kas samad valdkonnad, mis on konkurentsivõime tõstmise kontekstis toodud välja prioriteetsetena saavad olema ka innovatsiooniaktis või nähakse innovatsioonipõldu ikkagi laiemana?	Arvestatud seisukohas 4.

Justiits-Digiministeerium	ja	<p>Mõisteid "start-up" ja "innovative company" võib küll EL tasemel paremini defineerida, kuid nende kasutamist regulatsioonides võiks pigem vältida. Ka põhjalikuma definitsiooni korral jätavad need mõisted palju erinevaid tõlgendusvõimalusi, mis ei aita kaasa ühtse turu sujuvale toimimisele. Mõiste "scale-up" on siiski mõõdetavalt defineeritud ja selle kasutusega on segadust ilmselt vähem.</p> <p>On ebaselge, kas EL tasandil eraldi definitsiooni loomine „start-up“ile või „innovatiivsele ettevõttele“ on ka tegelikult kasulik. Ühetaoline defineerimine tähendab, et erandite skoop on väga jäik ning ei pruugi saavuta eesmärki konkreetse õigusakti nõudeid kõige optimaalsemal viisil lihtsustada.</p>	<p>Mitte arvestatud. Paljudel riikidel on tekkinud juba oma definitsioon mõistetele “start-up” ja “innovative company”, samas on need üpris erinevad ja ei võimalda üle-euroopalist seiret. Kuna Euroopa Komisjonil on plaan hakata iduettevõtete osas eraldi seiret (tulemustabelit) läbi viima ning lisama ka sobivad indikaatorid Euroopa innovatsiooni tulemustablis, siis ühtsete definitsioonide loomine on mõõdapääsmatu. Nõustume, et sellise ühtse definitsioonini jõudmine ei saa olema lihtne.</p>
Justiits-Digiministeerium	ja	<p>Liivakastide teemal võiks eelkõige Komisjon hoida ühtset joont, lähtuda õigusaktide ettevalmistamisel juba kokkulepitust ja mitte leiutada uusi definitsioonide variante. Abiks saavad olla Nõukogu järeldused - Council Conclusions on Regulatory sandboxes pdf, ‘Better regulation’ toolbox ja ka OECD Regulatory Sandbox Toolkit.</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>
Justiits-Digiministeerium	ja	<p>Õigusraamistikus loodavad erandid ei pea üksnes sõltuma ettevõtte iseloomust või suurusest, vaid oluliselt rohkem fookust tuleks panna sellele, et tekitada erandeid teadus- ja arendustegevuse faasiks. Seejuures võimaldamaks tehnoloogiaid, teenuseid ja tooteid valideerida päriselu tingimustes, ilma kohustuseta täita kõiki õigusaktis nimetatud nõudeid. Seda saaks saavutada näiteks õigusaktidesse sellise mehhanismi loomisega, mille kohaselt võivad järelevalveasutus ja ettevõtja sõlmida halduslepingu, millega lepatakse kokku, et teatud õigusakti nõudeid ajutiselt ei kohaldata, kuid lepatakse kokku konkreetsetes riskijuhtimise meetmetes, millega nõude mittetäitmisega kaasnevad ohud maandatakse.</p>	<p>Arvestatud seisukohas 6.</p>
Justiits-Digiministeerium	ja	<p>Oluline väljakutse, mis vajab adresseerimist, ei seonu üksnes ettevõtjale seatud kohustuste täitmise kulukuse ja halduskoormusega, vaid ka õiguskindluse puudumisega. Uute tehnoloogiate ja ärimudelite pakkujad ei oska hinnata, kas nende lahendus vastab õigusaktis sätestatud nõuetele, mis koheselt tekitab ettevõtjale õigusliku riski ja kujuneb barjääriks innovatiivsete lahenduste pakkumisel. Seega innovatsiooni edendamiseks tuleb fookusesse võtta ka selliste mehhanismide loomine, mis tekitaksid ettevõtete jaoks kiire õigusselguse. Näiteks võtta laialdasemalt kasutusele AI määrusega analoogseid liivakasti-teenuseid, mille raames suunatakse EL või liikmesriikide asutusi võtma selgeid positsioone selle osas,</p>	<p>Arvestatud seisukohas 6.</p>

	<p>mida peaks ettevõtte konkreetse lahenduse osas tegema, et tema tegevust käsitletakse õiguspärasena.</p> <p>Oluline on ka märkida, et väljakutse regulatiivsete liivakastidega ei ole nende ühetaolises defineerimises. Väljakutse on selles, et õigusaktid ei anna liivakasti pakkuja jaoks selget mandaati anda hinnang õiguspärasuse osas viisil, mida ka järelevalveasutus hiljem peaks (vähemalt teatud määral) arvestama. Selle puudumisel jääb liivakasti pakkuja teisejärguline nõustamisfunktsioon, mis ettevõtja jaoks piisavat õiguskindlust ei tekita.</p>	
--	--	--